

אָמַר בְּנֵי אִמֶּר, עוֹד שְׂאֵלָה, שְׁהָרִי הֵם נִתְּנוּ לָהּ מֵה שְׂלֵא רְצָתָה מֵהֶם, שְׁפָתוֹב אֶת תְּקוּת חוּט הַשְּׁנִי הַזֶּה תְּקַשְׂרִי בַחֲלוֹן רְגוּ.

אֲלֵא כִּף לְמַדְנוּ, הִיא רְצָתָה סִמָּן חַיִּים, שְׁפָתוֹב וְהַחַיִּיתֶם אֶת אָבִי רְגוּ, וְאֶמְרָה, סִמָּן חַיִּים אֵינוֹ שׁוֹרָה אֲלֵא בְּאוֹת אֶמֶת, וּמְהִי אוֹת אֶמֶת? זֹו אוֹת ו', מִשׁוּם שְׁבוֹ שְׁרוּיִים חַיִּים. כִּף לְמַדְנוּ, סִמָּן שֶׁל מֹשֶׁה בְּקִשָּׁה, וְהֵם לְמַה נִּתְּנוּ לָהּ תְּקוּת חוּט הַשְּׁנִי?

אֲלֵא, הֵם אֶמְרוּ, מֹשֶׁה הָרִי הַסְּתַלַּק מִן הָעוֹלָם, שְׁהָרִי הַתְּכַנְסֵם הַשְּׁמֵשׁ, וְהָרִי הִגִּיעַ זְמַן הַלְּבָנָה לְשִׁלֹּט, סִמָּן שֶׁל הַלְּבָנָה יֵשׁ לָנוּ לְתַת לָךְ, וּמֵהוּ? תְּקוּת חוּט הַשְּׁנִי הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שִׁיר ד) כְּחוּט הַשְּׁנִי שְׁפָתוֹתֶיךָ. סִמָּן שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ יְהִיָּה אֶצְלֶךָ, מִשׁוּם שְׁכַפְעַת שְׁלֹטוֹן הַלְּבָנָה. קָמוּ רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יוֹסִי וּנְשַׁקְוֵהוּ. אֶמְרוּ, וְדַאי עֲתִיד אֲתָה לְהִיּוֹת רֹאשׁ יִשְׂרָאֵל אוֹ אִישׁ גְּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל, וּמִיָּהוּ? רַבִּי בּוֹן.

עוֹד שְׂאֵל וְאֶמַר, כָּל בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים, הַסְּתַדְּרוּ לְמִטָּה כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, לְמַה הַקְּדִים בְּבִרְכוֹת אֶת זְבוּלוֹן לְיִשְׁשַׁכָּר תְּמִיד, וְהָרִי יִשְׁשַׁכָּר הַשְּׁתַדְּלוּתוֹ בַּתּוֹרָה, וְתוֹרָה מְקַדֶּימָה בְּכָל מְקוֹם? לְמַה הַקְּדִים אֶת זְבוּלוֹן בְּבִרְכוֹת? אָבִיו הַקְּדִים אוֹתוֹ, מֹשֶׁה הַקְּדִים אוֹתוֹ?

אֲלֵא זְבוּלוֹן זָכָה עַל שֶׁהוֹצִיא פֶת מִפִּיו וְנָתַן לְפִיו שֶׁל יִשְׁשַׁכָּר, מִשׁוּם כִּף הַקְּדִימוֹ בְּבִרְכוֹת. מִכַּאֲן לְמַדְנוּ, מִי שְׁסוּעַד אֶת בַּעַל הַתּוֹרָה, נוֹטֵל בְּרִכוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁזוֹכָה לְשִׁנֵּי שְׁלַחֲנוֹת, מֵה שְׂלֵא זוֹכָה בֶּן אָדָם אַחֵר. זוֹכָה לַעֲשׂוֹר שִׁיתְּבַרְךָ

שְׂאֵלָתָּ, אָבֵל אִי שְׁמַעְתָּ מִיַּדִּי אִימָא בְּרִי. אֶמַר, תּוֹ שְׂאֵלָתָּא, דְּהָא אֵינוֹן יְהַבּוּ לָהּ מֵה דְּלֹא בְּעַאת מְנַיְהוּ, דְּכַתִּיב, אֶת תְּקוּת חוּט הַשְּׁנִי הַזֶּה תְּקַשְׂרִי בַחֲלוֹן רְגוּ.

אֲלֵא הֲכִי אוֹלִיפְנָא, הִיא בְּעַאת סִמָּנָא דְּחַיִּי, דְּכַתִּיב וְהַחַיִּיתֶם אֶת אָבִי רְגוּ, וְאֶמְרָה, סִמָּנָא דְּחַיִּי לֹא שְׁרִיָּא, אֲלֵא בְּאוֹת אֶמֶת, וּמֵאִי אִיהוּ אוֹת אֶמֶת, דָּא אֶת ו', בְּגִין דְּבִיָּה שְׁרִיָּין חַיִּין. הֲכִי אוֹלִיפְנָא, סִמָּנָא דְּמֹשֶׁה קָא בְּעַאת, וְאֵינוֹן אֶמְאִי יְהַבּוּ לָהּ תְּקוּת חוּט הַשְּׁנִי.

אֲלֵא אֵינוֹן אֶמְרִי, מֹשֶׁה הָא אֶסְתַּלַּק מִעַלְמָא, דְּהָא אֶתְכַנְיֵשׁ שְׁמִשְׂא, וְהָא מְטָא זְמַנָּא דְּסִיְהֵרָא לְמִשְׁלֹט, סִמָּנָא דְּסִיְהֵרָא אִית לָן לְמִיָּהב לָךְ, וּמֵאִי אִיהוּ, תְּקוּת חוּט הַשְּׁנִי הַזֶּה. כְּמַה דְּאֶתְ אֶמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) כְּחוּט הַשְּׁנִי שְׁפָתוֹתֶיךָ. סִמָּנָא דִּיהוֹשֻׁעַ יְהָא גַבְרָה, בְּגִין דְּשׁוּלְטָנוּתָא דְּסִיְהֵרָא הַשְּׁתָּא. קָמוּ רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יוֹסִי (דף רמב ע"א) וּנְשַׁקְוֵהוּ. אֶמְרוּ, וְדַאי זְמַין אַנְתָּ לְמַהוּי רִישׁ מְתִיבְתָּא, אוֹ גַבְרָא רַבָּא בְּיִשְׂרָאֵל, וּמְנוּ. רַבִּי בּוֹן.

תּוֹ שְׂאִיל וְאֶמַר, בְּנוּי דִּיעַקֹּב כְּלֵהוּ תְּרִיסַר שְׁבָטִין, אֶתְסַדְּרוּ לְתַתָּא כְּגוֹוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא, אֶמְאִי אַקְדִּים בְּבִרְכָאן זְבוּלוֹן לְיִשְׁשַׁכָּר תְּדִיר, וְהָא יִשְׁשַׁכָּר אֶשְׁתַּדְּלוּתִיה בְּאוּרִייתָא, וְאוּרִייתָא אַקְדִּים בְּכָל אֶתְר, אֶמְאִי אַקְדִּים לִיה זְבוּלוֹן בְּבִרְכָאן. אָבִיו אַקְדִּים לִיה, מֹשֶׁה אַקְדִּים לִיה.

אֲלֵא זְבוּלוֹן זָכָה עַל דְּאֶפִּיק פֶּתָא מִפּוּמִיָּה, וְיָהֵב לְפּוּמִיָּה דִּישְׁשַׁכָּר, בְּגִינֵי כִּף אַקְדִּים לִיה בְּבִרְכָאן. מְהָכָא אוֹלִיפְנָא, מָאן דְּסַעִיד לְמַרְיָה דְּאוּרִייתָא, נְטִיל בְּרִכָּאן מִעִילָא וְתַתָּא. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְזָכִי לְתַרִי

בעולם הזה, וזוכה להיות לו חלק בעולם הבא. זהו שפתיב זבולן לחוף ימים ישפן והוא לחוף אניה. כיון שפתיב לחוף ימים, אז למה והוא לחוף אניה? אלא לחוף ימים - בעולם הזה, לחוף אניה - בעולם הבא, כמו שנאמר (תהלים קד) שם אניות יהלכון וגו'.

ששם הוא שפע העולם הבא. פתח ואמר, (שיר) השפעתני אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני. וכי מי קרוב למלך כמו כנסת ישראל, שהיא אומרת, אם תמצאו את דודי מה תגידו לו? אלא בנות ירושלים אלו הם נשמות הצדיקים, שהם תמיד קרובים למלך, ומודיעים למלך בכל יום את עסקי הגבירה.

שכך למדנו, בשעה שהנשמה יורדת לעולם, כנסת ישראל נכנסת עליה בקיום של שבועה, שפגיד למלך ותודיע לו אהבתה אליו, כדי להתפייס עמו.

ובמה? משום שחיוב על בן אדם ליחד את השם הקדוש בפה, בלב ונפש, ולקשר הכל כשלהבת הקשורה בגחלת, ובאותו היחוד שעושה, גורם לפייס המלך עם הגבירה, ומודיע למלך אהבתה אליו.

דבר אחר בנות ירושלים - אלו שנים עשר שבטים, ששינו, ירושלים עומדת על שנים עשר הרים. ומי שאמר על שבועה, לא אמר להשלים שלמות. ואף על גב שחכל אחד, שיש שבועה ויש ארבעה ויש שנים עשר, והכל אחד.

פתורי, מה דלא זכי בר נש אחרא. זכי לעותרא דיתברך בהאי עלמא, וזכי למהוי ליה חולקא בעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב, זבולין לחוף ימים ישכון והוא לחוף אניה. כיון דכתיב לחוף ימים, אמאי והוא לחוף אניה. אלא, לחוף ימים, בעלמא דין. לחוף אניות, בעלמא דאתי, כמא דאת אמר, (תהלים קד) שם אניות יהלכון וגו', דתמן הוא נגידו דעלמא דאתי.

פתח ואמר, (שיר השירים ג) השפעתני אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני. וכי מאן קריב למלכא ככנסת ישראל, דאיהי אומרת אם תמצאו את דודי מה תגידו לו. אלא בנות ירושלים, אלין אינון נשמתהון דצדיקיא דאינון קריבין למלכא תדיר, ומודעין למלכא בכל יומא עסקוי דמטרוניתא.

דהכי אוליפנא, בשעתא דנשמתא נחתת לעלמא, כנסת ישראל עאלת עליה בקיומא דאומאה, דיחוי למלכא, ויודע ליה רחימותא דילה לגביה, בגין לאתפייסא בהדיה.

ובמה, בגין דחיובא על בר נש ליחדא שמא קדישא בפומא, בלכא בנפשא, ולאקשרא כלא, כשלהובא דאתקשרא בטיפסא, ובההוא יחודא דעביד, גרים לאתפייסא מלכא במטרוניתא, ואודע ליה למלכא רחימותא דילה לגביה.

דבר אחר, בנות ירושלים, אלין תריסר

שבטין. דתנינו, ירושלים על תריסר טורין קיימא. ומאן דאמר על שבועה, לא קאמר לאשלמא שלימו, ואף על גב דכלא חד, דאית שבועה, ואית ארבע, ואית תריסר, וכלא חד.